

ИЗВЈЕШТАЈ

о одржаној активности у склопу програма *Брига о дјецџ: заједничка одговорност и обавеза*

ШКОЛА	ЈУ Медицинска школа Добој
НАСТАВНИК	Стефан Ковачевић, наставник физике
АКТИВНОСТ	Активност 2: STEAM пројекат, „Наука и религија“
ОДРЖАНО	Трајало од 01. до 14. новембра 2022.
НОСИЛАЦ/ОЦИ	Стефан Ковачевић и Слободан Срдић (од учесника програма)

Увод

Након одржаног семинара на Јахорини у периоду од 10. до 13. октобра на тему „Интервизијска и социјално-психолошка подршка просвјетним радницима у основним и средњим школама у Републици Српској“ у оквиру програма „Брига о дјецџ: заједничка одговорност и обавеза“, приступило се разматрању идејних рјешења о обавезним активностима које учесници треба да проведу у наредном периоду до 20. новембра. Једно од тих идејних рјешења, предложено је професору Срдићу још на Јахорини, након дуготрајног разговора о односу вјере и науке, с приједлогом да разговор буде претворен у интерактивно STEAM предавање, а у реализацију укључен професор православне вјеронауке, Владо Мојевић. Временом, предложено је да подигнемо ниво са интерактивног предавања на ниво STEAM пројекта. Одабрано је одјељење занимања медицински техничар, другог разреда, од којих свих 32 слушају православну вјеронауку, а одликују се врло високим школским просјечним постигнућем и великом одговорности и преданости у односу према раду.

Опис активности

1. Ученицима је ишчитан чланак о Пернкопфовом анатомском атласу из часописа *Елементи* за промоцију науке, бр. 30, донесеног са Сајма у Београду, те се активно дискутовало наредни час о томе, да би се поткало њихово критичко мишљење; активност реализована од стране Стефана Ковачевића
2. Прегледани су одређени видео материјали и филмови, те је дискутовано о истима из области молекуларне биологије и генетике, што је реализовано од стране Слободана Срдића
3. Реализовано је заједничко интерактивно предавање као кулминација активности, реализовано од стране Стефана Ковачевића, Слободана Срдића и Владе Мојевића, уз присуство школског педагога, Јелене Ненић.
4. Израђена је анкета о предавању од стране ученика, квантитативно-квалитативна анализа анкете урађена и сама анкета припремљена у режији Стефана Ковачевића.

Прилог

Попуњен образац за STEAM пројекат, извјешетај о пројекту са фотографијама с предавања и квантитативно-квалитативна анализа анкете у продужетку овог документа.,

ПОДАЦИ О ПРОЈЕКТУ		
Назив пројекта:	Наука и религија	Трајање: двије седмице
Предмет: Биологија, физика и православна вјеронаука		Разред II
Наставник: Слободан Срдић ; Стефан Ковачевић, Владо Мојевић		Предуслови: Знање из области генетике и молекуларне биологије; цитологије; физике, православне вјеронауке- став цркве и вјере у односу на научне области
Остали предмети:	Здравствене науке, Хемија, Етика	
Област економије засноване на знању (укључујући и објашњење)	Техничке науке и здравство (предуслов за напредак ових области јесте развој науке, а предуслов за развој науке јесте да научници, од којих је велики број вјерника, нема недоумица и неслагања у својим личним ставовима).	
Детаљни подаци о пројекту		
Кратак опис пројекта	Ученици другог разреда заједно са професорима биологије, физике и православне вјеронауке, анализирају однос и темеље науке и вјере према човјеку. Испитују се темељи науке према областима медицине, генетике, еволуције, физике и њихов однос према религији. Сагледава се однос и став религије и цркве према научним дисциплинама. Ученици кроз дебату наводе своје ставове према науци и религији, њиховим додирним тачкама и тезама у којима се разилазе. Циљана група је одјељење које броји 32 ученика, од којих сви слушају православну вјеронауку.	
Мотивација	Мотивацију ученика засновати на самој тематици којом ће се	

	<p>ученици бавити а то је да сагледају два правца постанка живота на планети Земљи. Ученици заједно са наставницима пролазе кроз етапе религије и науке у потрази за кључним чињеницама који се прожимају кроз све поре живота, с циљем схватања да научни и вјерски ставови нису (необходно) у контрадикцији.</p> <p>Ученици ће самостално а и кроз групу изнијети своја мишљења о науци и њеним правцима и злоупотреби науке ради побољшања квалитета живота на Земљи. С друге стране ученици ће заједно са наставницима покушати да нађу оправдања са тачке религије, те се фокусирати у којим правцима наука и религија могу да иду скупа а гдје им долази до рачвања и потпуног неслагања у виду друштвених и људских норми.</p>
<p>Теоријска подлога (за наставнике)</p>	<p>Дуалистичка природа свјетлости, настанак универзума, настанак живота на Земљи, постанак човјека, хипотеза еволуције, погрешна учења у хришћанству...</p>
<p>Исходи учења</p>	<p><u>Предмет 1. Биологија</u></p> <p>Исход учења</p> <p><i>Дефинише генетичко инжињерство (молекуларну биотехнологију), објасни процесе клонирања-стварање рекомбиноване ДНК, објасни значај плаزمида за уградњу страног гена у молекулу ДНК домаћина, објасни добијање идентичних копија молекула ДНК и њихових дијелова, наведе примјере производње хуманих протеина објасни примјену генетичког инжињерства у пољопривредној производњи, медицини, генској терапији. дефинише абиогену еволуцију, те наводи доказе и теорије еволуције.</i></p> <p>Операционализовани исходи</p> <p><i>Дефинише, анализира, врши подјелу генетичког инжењеринга, Демонстрира и шематски прикаже процесе стварања рекомбиноване ДНК, увиди значај плазмида у изградњи вјештачког гена, означава, дискутује, наводи примјере у примјени генетичког инжењеринга.</i></p> <p><i>Ствара слику и перцепцију о настанку живота на планети земљи</i></p> <p><i>Пореди фазе масовних изумирања која су погодила планету Земљу</i></p> <p><u>Предмет 2. Хемија</u></p> <p>Исход учења</p>

Анализира грађу органских и неорганских једињења, наводи и објашњава типове хемијских веза између једињења, дефише типове угљоводоника и њихове реакције

Операционализовани исходи

Путем хемисјких рекација, ствара се слика о начину везивања хемијских молекула у неорганска и органска једињења, из којих се може ствроти услов за развој живота

Предмет 3. Здравствене науке

Примјени научено знање о молекуларној биологији у области технологије, пољопривреде, здравства, микробиологије, еволуције

-Повезује економске ресурсе у научним испитивањима и истраживањима области генетике

Операционализовани исходи

-Анализира важност испитивања гена ради лијечења многих наслједних болести

-Истражује чињенице из научних области еволуције, старсти Земље и фосила на основу развоја молекуларне биологије и употребе генетичког инжењеринга

-Истражује оправданост стварања екомбиноване ДНК молекуле, клонова у сврху медицинско научних истраживања

Предмет 4. Етика

Исходи учења

Усвајање основних теоријских знања и различитих етичких доктрина.

Темељније изучавање етичких норми понашања и усвајање професионалних дужности.

Едуковање младих кроз школски систем да би се научили размишљати о својим поступцима.

Операционализовани исходи

Да формирају ставове који ће бити у складу са основним поставкама моралног кодекса.

Разумјети значење појма етичких дилма ускладу са ГМИ и са праксом која се реализује у свијету(клонирање...) али и са моралним нормама које обавезују.

Да схвате колико је важан морални проблем као и на могуће посљедице извршеног поступка ГМИ.

	<p>Предмет 5. Физика</p> <p>Исходи учења <i>изведе закључак да кроз појаве интерференције, дифракције, поларизације и дисперзије свјетлости долази до изражаја таласна природа електромагнетног зрачења; наведе основне астрофизичке методе истраживања и опише њихове специфичности; опише структуру Вационе, како је тренутно видимо.</i></p> <p>Операционализовани исходи</p> <p><i>Увиђа у дуалистичкој природи свјетлости аналогију с Господом Исусом Христом и Његовом дуалистичком природом, те схвата зашто је баш свјетлост аналогија Њему. Увиђа да немогућност експерименталног доказивања хипотеза о настанку Вационе које нуди наука чини да је немогуће логички довести учења Цркве у контрадикцију с науком (то што је свијет МОГАО настати Великим праском не значи да је управо и настао, већ само да је МОГАО настати-немогуће је непосредно доказати).</i></p> <p>Предмет 6. Православна вјеронаука</p> <p>Исходи учења: <i>Дефинише основне истине учења Цркве, објасни учење Цркве о Богу, објсни погрешна учења о Светој Тројици, објсни и разумије разлоге Божијег стварања човјека</i></p> <p>Операционализовани исходи</p> <p><i>Анализира доказе Светог писма о постојању свијета на планети Земљи, те их посматра са научне стране и доноси закључак о евентуалном постојању контрадикција или ичег што личи на копнтрадикције .</i></p>
<p>Величина групе ученика</p>	<p>32 ученика</p>
<p>Активности:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ученици на основу знања из области природних наука биологије, физике, хемије долазе у коралецију односа према друштвеним нормама заснованих на религији и самој социолошкој карти друшта - Ученицима се чита чланак из часописа Елементи, бр. 30- Медицина у свијету без моралног компаса:случај Пернкопфовог Атласа, те се о истом са њима интерактивно дискутује читав један час - Путем прегледа одређених видеа заснованих на

	<p>документованих чињеница као што су филмови : планета Земља и историја планете анализирају ставове науке – биологије и физике о постанку свијета и живота, увиђају научне чињенице и донсе своје ставове о изложеним видео материјалима</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ученици путем својих личних ставова износе податке о научним теоријама постанка свијета научених на часовима вјеронауке, наводе и анализирају чињенице које долазе из правца религије о постанку свијета- постанак свијета за 6 дана - Ученицима се наводе теме из области медицине и генетике као што су трансплатације органа, злоупотреба гена у научне сврхе - Сагледају ставове вјере према науци када удаљава човјека од његових моралних вриједности - Након прегледа документарног филма „Мистерија ДНК- Потрага за Адамом „ ученици истичу везу између науке конкретно генетике и религије, да живот потиче од једне особе записано је у генетичком коду Y хромозома - Путем дебате ученици проналазе , анализирају додирне тачке науке и религије као и чињенице које их раздвајају 	
Мјесто реализације пројекта:	STEAM учионица, учионица бр. 34 одјељења друго два	
Значајне тачке (milestones):	<ul style="list-style-type: none"> - Прикупљање података - Научно истраживачки рад - Анализирање података - Тражење рјешења за дату тему - Представљање података и њихова реализација у праксу 	
Производи који се очекују као резултат пројекта	Анкета која ће бити у прилогу документације, испуњена од стране ученика и њена квантитативна и квалитативна анализа.	
Индикатор иуспјешности	<ul style="list-style-type: none"> - Својеврстан „производ“ који свједочи о успјешности је и ученик без страха од супротности својих вјеровања и спреман да критички размишља, што ће се процијенити из анкете. 	
Процјењивање активности и рефлексива		
Формативно процјењивање (за вријеме извршења пројекта)	Анкетни листићи Праћење листе активности Радне верзије резултата "Кратке забиљешке" - "exitslips"	

Сумативно процјењивање (на крају пројекта)	-Сумативног оцјењивања неће бити, јер је један од циљева да ученици учествују максимално растеређени од утицаја на њихова школска постигнућа.	Учници на карају пројета доносе сопствено мишљење о начину реализације активности, које су се методе могле још употребити за доказивање научних чињеница.
Оцјењивање	Оцјена пројекта проистиче из квантитативно-квалитативне анализе анкете која је производ пројекта.	
Примјенљивост самопроцјењивања	ДА	<ul style="list-style-type: none"> • Процјењивање процеса (колико је успјешно група радила заједно) • Процјењивање садржаја
Питања за рефлексију	<ul style="list-style-type: none"> - Да ли сте некад размишљали на тему постанка живота на плаети Земљи? - Који су ваши аргументи да је живот настао од стране Бога ? - Да ли можемо посматрати живот ван оквира науке ? - Да ли су фосили по вама лажни докази еволуције? - Како се одређује старост фосила ? - На којим сегметима можемо повезати науку са религијом? - Који су ваши ставови на тему „ Играња Бога „ када је у питању злоупотреба гена у научне сврхе? - Да ли је Пернкопфов атлас сам по себи „добра ствар“ узев у обзир начин на који је настао? - Шта мислите, да ли су већина научника вјерујући људи или не? - Да ли Бог открива људима научна открића тек тако или након мукотрпног рада, труда и залагања самог научника? 	
Подршка за реализацију пројекта		
Препоручени материјал	уџбеници, научна литература, часописи	
Опрема и алат	Рачунар, таблет, мобилни телефони	
Финансијски трошкови	НЕ	
Мјере предострожности	За овај вид пројекта не увиђамо конкретне мјере, осим да се о датој теми конкретно односу научних области према религији и његово сагледавање према друштвеним и моралним вриједностима, провјерено и са научно доказаним чињеницама допуњују.	

Литература и референце	Уџбеници и друга штампана литература, часопис „Елементи“ за промоцију науке	Интернет извори
Остале напомене	Ученици су занимања медицински техничар, те се с њима у припремној фази пројекта расправља на тему Пернкопфовог анатомског атласа, након што се скупа с њима прочита чланак из часописа „Елементи“ о наведеној теми, бр. 30. Уз то, као што је раније речено, ученици су сви слушаоци предмета православна вјеронаука, те неће бити било каквих потреба за мјерама предострожности на међувјерској и релацији вјерник-атеиста.	

КВАНТИТАТИВНО-КВАЛИТАТИВНА АНАЛИЗА АНКЕТЕ ЗА УЧЕНИКЕ о утисцима интерактивног STEAM предавања „Наука и религија“

Табела 1: квантитативни резултати анкете

Р.бр.	ПИТАЊЕ	јесте	дјелимично	никако
1.	Прије овог предавања имао/ла сам контрадикторне ставове или сам био/била убијеђен/а да учим контрадикторне садржаје из одређених предмета.	83.3 %	16.7 %	-
2.	Ово предавање навело ме да размишљам о својим ставовима и информацијама које сам научио/ла, а за које сам мислио/ла да су контрадикторне.	79.2 %	20.8 %	-
3.	Мислим да ћу одређено слободно вријеме у будућности посветити детаљнијем размишљању и истраживању о свему што сам чуо/чула.	29.2 %	62.5 %	8.3 %
4.	Након властитог размишљања и истраживања, извијесно ми је већ да ће неки моји ставови претрпити (или већ јесу) одређене измјене.	20.8 %	70.9 %	8.3 %
5.	Вјера и мој лични однос с Богом су врло важан дио мог одгоја, живота и личности и не бих дозволио/ла да ми неко/нешто то пољуља.	75 %	16.7 %	8.3 %
6.	Свјестан/свјесна сам да је наука врло важан сегмент људске егзистенције која нам обезбјеђује знање о природи и напредак у многим погледима.	87.5 %	12.5 %	-
7.	Сада ми је јасно/јасније да наука и вјера нису нужно у контрадикцији и то сазнање чини да се осјећам спокојније у погледу својих увјерења и ставова.	62.5 %	37.5 %	-

Квалитативна анализа:

Припрема предавања почела је с премисом да су ученици млади људи који су растрзани између привидно контрадикторних ставова које у њима индукују курикулуми појединих предмета и начин изношења истих, те да су исти ти млади људи врло свјесни важности и улоге науке, али да су исто тако спремни да бране своја вјерска увјерења и да их се не одрекну. Премисе су се очигледно показале као тачне, о чему свједоче питања 1, 5 и 6, респективно. Међутим, један од циљева предавања јесте и да покаже да је код ученика развијено критичко мишљење или бар тежњу и жељу за истим, те је покушано постићи да ученици озбиљно размишљају и расправљају о томе. О томе свједочи питање 2, међутим, резултати питања 3, премда повољни, нису толико охрабрујући колико би се можда жељело. Умјереност изражена одговором на питање 4 свједочи о спремности ученика да коригују у складу с новим сазнањима, али и спремности да бране своје постојеће ставове и стоје иза њих, што је изузетно похвално. Коначно, одговор на питање 7 свједочи о потпуном успјеху главне замисли самог пројекта, што је уједно од свега и најважније. Чињеница да овдје нема негативних одговора, а узев у обзир шароликост остатка анкете, изузетно је охрабрујућа и потврђује да овај пројекат треба да се прошири на већи узорак ученика.

ЈУ МЕДИЦИНСКА ШКОЛА

ДОБОЈ

ИЗВЈЕШТАЈ О STEAM ПРОЈЕКТУ

ТЕМА

НАУКА И РЕЛИГИЈА

Наставници који су реализовали STEAM пројекат:

Стефан Ковачевић

Слободан Срдих

Владо Мојевић

Школска 2022/2023.година

Опис пројекта

Ученици другог разреда заједно са професорима биологије, физике и православне вјеронауке, анализирају однос и темеље науке и вјере према човјеку. Испитују се темељи науке према областима медицине, генетике, еволуције, физике и њихов однос према религији.

Сагледава се однос и став религије и цркве према научним дисциплинама. Ученици кроз дебату наводе своје ставове према науци и религији, њиховим додирним тачкама и тезама у којима се привидно разилазе. Циљана група је одјељење које броји 32 ученика, од којих сви слушају православну вјеронауку.

Трајање пројекта

Сама идеја , јавила се након одржаног семинара на тему „Интервизија-подршка наставницима у основним и средњим школама Републике Српске“ у октобру мјесецу, текуће године. Наставник Стефан Ковачевић изнио је идеју коју би могли одрадити заједно у корелацији са предметима биологија и православна вјеронаука. Наставник Слободан Срдић и вјероучитељ Владо Мојевић су са одушевљењем прихватили ту идеју , те су приступили адекватним припремама. Договорено је да се ради у одјељењу другог разреда (медицински техничар) те је сама припрема трајала 15 дана.

Носиоци пројекта

Као што је већ наведено носиоци пројекта су наставници Стефан Ковачевић, Слободан Срдић и вјероучитељ Владо Мојевић, те одјељење другог разреда, медицински техничари (II-2). Наставник Слободан Срдић у саму реализацију пројекта у одјељењу које је изабрано као један од носиоца пројекта за провођење самог пројекта дао задатке члановима Молекуларно генетичке секције .

Мотивација ученика

Мотивацију ученика засновати на самој тематици којом ће се ученици бавити а то је да сагледају два правца постанка живота на планети Земљи. Ученици заједно са наставницима пролазе кроз етапе религије и науке у потрази за кључним чињеницама који се прожимају кроз све поре живота, с циљем схватања да научни и вјерски ставови нису (нужно) у контрадикцији.

Ученици ће самостално, а и кроз групу изнијети своја мишљења о науци и њеним правцима и злоупотреби науке ради побољшања квалитета живота на Земљи. С друге стране ученици ће зајдно са наставницима покушати да нађу оправдања са тачке религије, те се фокусирати у којим правцима наука и религија могу да иду скупа а гдје им долази до рачвања и потпуног неслагања у виду друштвених и људских норми.

Активности пројекта

- Ученици на основу знања из области природних наука биологије, физике, хемије долазе у коралацију односа према друштвеним нормама заснованих на религији и самој социолошкој карти друшта
- Ученицима се чита чланак из часописа Елементи, бр. 30-Медицина у свијету без моралног компаса:случај Пернкопфовог Атласа, те се о истом са њима интерактивно дискутује читав један час
- Путем прегледа одређених видеа заснованих на документованих чињеница као што су филмови : планета Земља и историја планете анализирају ставове науке – биологије и физике о постанку свијета и живота, увиђају научне чињенице и донсе своје ставове о изложеним видео материјалима
- Ученици путем својих личних ставова износе податке о наученим теоријама постанка свијета научених на часовима вјеронауке, наводе и анализирају чињенице које долазе из правца религије о постанку свијета- постанак свијета за 6 дана (шта је заправо „дан“ прије настанка Сунца, колико траје или може трајати, да ли је све било друкчије прије Потопа? Који је став Библије према диносауринама-Ноје је на барку укрцао животиње које користе човјеку, диносаури се не спомињу али их Библија не оповргава нигдје и слично)
- Ученицима се наводе теме из области медицине и генетике као што су трансплатације органа, злоупотреба гена у научне сврхе
- Сагледају ставове вјере према науци када удаљава човјека од његових моралних вриједности
- Након прегледа документарног филма „Мистерија ДНК- Потрага за Адамом „ ученици истичу везу између науке конкретно генетике и религије, да живот потиче од једне особе записано је у генетичком коду Y хромозома

Путем дебате ученици проналазе , анализирају додирне тачке науке и религије.

Реализација пројекта

Предавање се реализовало седми час, 14.11.2022.године у Медицинској школи у Добоју. Осим носилаца пројекта , на часу је присуствовала педагог школе Јелена Ненић.

Наставници као носиоци пројекта заједно са педагогом школе

На самом почетку реализације пројекта, наставници су ученицима истакли циљеве и исходе самог часа и шта се од њих као важној карици у самом пројекту очекује.

Наставник Стефан Ковачевић започео је прву дискусију са ученицима на бази научних чињеница из физике.

Наставник Стефан Ковачевић за почетак показао је хронолошки како је дошло до открића дуалистичке (двојне) природе свјетлости (која је истовремено и честица и талас); те повлачења аналогије дуалистичке природе свјетлости са дуалистичком природом Господа Исуса Христа; што није случајност с обзиром на чињеницу колико пута се на Њега у Светом Писму реферише као на Свјетлост.

На предавање наставника Стефана Ковачевића , развила се дисукија међу ученицима, на дату тему. Ученици су истицали своје ставове и размишљања о датој проблематици, те су покушали наћи спону између научних чињеница везаних за појаву и природу свјетлости и Свјетлости као дар од Бога.

Да ви се радна атмосфера загријала наставник Слободан Срдић поставио је пар питања везаних за саму еволуцију човјека, а сам циљ јесте да ученици сами поставе реалацију из научених области Молекуларне генетике и градива научених на часовима Православне вјеронауке.

Ако посматрамо законе Генетике и законе биологије као науке, како је могуће да су са научне стране потомци од Адама и Еве , тј потомци од њихове дјеце били здрави, ако су према Библији они се међусобно размножавали и остављали потомке.

Ученици су износили своје ставове , предлагали разне теорије и теореме постанка свијета, те су једногласно сагледавајући законе природе истакли да би потмци имали генетске аномалије и да не би долазило до генетичке варијабилности.

С друге стране ниосу сеслагали о самој теорије постанка свијета гледајући правац који пружа наука. Вјероучитељ Владо Мојевић истакао је и цитирао је дијелое из Светог Писма, гдје је према записима објашњен пут настанка свијета и значај вјеровања у то постојање живота.

Ученици су кроз дебату заједно са наставницима , истакли да да је веза између природних теорија постанка живота и свијета на планети Земљи и теорија према Светом Писмо повезане и да не могу искључити једна другу, те да и једна и друга страна доноси одређене несугласице и празнине .

Наставник Стефан Ковачевић је са стране физике као природне науке, објаснио теорију Великог Праска и савршенства које је довело до преклапања и спајања одређених

честица које су довеле до стварања живота али да се не може са сигурношћу ова терорија доказати јер нема адекватних доказа.

Наставник Слободан Срдић надовезао се да наука нема конкретна објашњења о старости планете Земље јер се према мјерењу угљеникових изотопа одређених фосила не поклапа са старошћу која се доказује са старошћу изоловане ДНК.

Ученици су такође кроз дебату заједно са вјероучитељем Владом Мојевићем и наставником Слободаном Срдићем прошли кроз свијет фосила, гдје су ученици након предавања са становишта науке и религије, навели своје мишљење о еволуцији, њеном току, важности познавања фосила.

Посебно се развила дебата око еволуције човјека, гдје су постојала разна мишљења о томе да је све створено од стране човјека, али да су примитивни људи били дио нижих примата, до теорија које подржавају сам ток еволуције .

Једна од завршних тема биле су добровољно завјетовање органа после смрти- посматрање од стране медицине тј науке и вјере. Гдје су ученици заједно са наставницима истакли да је даривање органа после смрти, дар од Бога само ако се ти органи користе само за трансплатације органа код оних особа за које је то и потребно да би сачували живот. Свако одступање од тога коси се са религијским и моралним аспектима људског рода.

Такође тема манипулације гена и ДНК молекуле довела је до дебате између ученика и наставника гдје су се ученици сложили да употреба Генетичког инжењеринга користи

само ако не прелази границе људског разума, а свако одступање и злоупотреба људског генома треба да буде кажњиво и од стране науке и од стране вјере.

Ученици су на основу докуметованог филма ДНК мистерија-Потрага за Адамом , анализирали да путем науке је могуће заћи у редове религије, гдје је доказано да мушкарци на планети Земљи носе мутацију на Y хромозому, те да смо настали од једног човјека.

На крају часа ученици су попунили анкету гдје су дали своје мишљење о квалитету проведеног STEAM пројекта.

Циљ пројекта

На основу свега наведеног и представљеног у самом извјештају са проведеног STEAM пројекта видимо да ученици имају своје ставове и мишљење о спони између науке и вјере. Да своје интелектулане способности развијају у свим правцима које носи сама наука, али да одговоре које науке не може доказати траже у редовима вјере и моралних врједности човјека.

Ученици су развијали здраву дебату , гдје су саслушали једни друге, гдје су уважили туђа а изнијели своја мишљења и ставове.

Сагласност за фотографисање ученика постоји и налази се у одјељењској књизи у школи.

Попис ученика који су учествовали, азбучним редом:

1. Ачкар, Лазар
2. Босић, Сара
3. Вајић, Сара
4. Веселиновић, Лана
5. Видић, Владимир
6. Гачић, Марија
7. Дујковић, Матеа
8. Зеленковић, Ивана
9. Зеленковић, Радиша
10. Икановић, Маја
11. Јефтић, Нина
12. Јовић, Нина
13. Јотановић, Кристина
14. Јотановић, Лидија
15. Квржић, Тихомир

16. Костадиновић, Јелена
17. Кузмић, Анђела
18. Кузмић, Исидора
19. Лепановић, Милена
20. Марјановић, Миљана
21. Марковић, Анђела
22. Миљић, Ана
23. Новарлић, Дијана
24. Пантић, Маја
25. Ракановић, Ненад
26. Станковић, Марија
27. Старчевић, Теодора
28. Стевановић, Михаило
29. Стојановић, Ана
30. Тодоровић, Вања
31. Шајиновић, Марија
32. Шљивић, Маја.

Главне референце:

- *Медицина у свијету без моралног компаса-случај Пернкопфовог атласа*, часопис за промоцију науке *Елементи*; издање бр. 60, Београд, Р. Србија
- *Свето Писмо, Стари и Нови Завјет*, превод Даничић-Караџић
- <https://www.youtube.com/watch?v=7Nl35o208w8>